

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ І ТУРИЗМУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: «Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах» (на матеріалах ТОВ «Діадема Д»)

«Improving the management of enterprise competitiveness in modern conditions (on the materials of LLC «Diadema D»)»

Виконала: здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти групи
6МНба

спеціальності 073

«Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної

програми

«Бізнес-

адміністрування»

Куїмова А.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Кокорєва О.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький – 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин управління і бізнесу

Кафедра менеджменту, маркетингу і туризму

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальності 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ к.е.н., доц. *Руслан*

НАБОКА

«_____» _____ 2024 р.

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

_____ *Куїмовій Анні*

_____ *Олександрівні*

1. Тема роботи: «Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах (на матеріалах ТОВ «Діадема Д»)»

керівник роботи *Кокорева Ольга Володимирівна к.е.н., доцент*

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від 23 вересня 2024 року № 479-
с

2. Строк подання здобувачем роботи «19» грудня 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи планові та звітні дані щодо діяльності ТОВ «Діадема Д» за 2021-2023 рр.

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретико-методичні засади управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства в сучасних умовах

2. Аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Діадема Д»

3. Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Робота містить 20 таблиць, 5 рисунків. Наочний матеріал на 6 аркушах.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Ольга КОКОРЄВА – к.е.н., доцент</i>		
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Олена БИЛИМ– ст. викладач</i>		

7. Дата видачі завдання «23» вересня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	24.09.2024 - 29.10.2024	<i>виконано</i>
2.	Складання і затвердження плану роботи	30.09.2024 - 04.10.2024	<i>виконано</i>
3.	Робота над теоретико-методичним розділом	05.10.2024 - 20.10.2024	<i>виконано</i>
4.	Робота над дослідницько-аналітичним розділом	21.10.2024 - 05.11.2024	<i>виконано</i>
5.	Робота над проектно-рекомендаційним розділом	06.11.2024 - 20.11.2024	<i>виконано</i>
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	21.11.2024 - 24.11.2024	<i>виконано</i>
7.	Оформлення роботи	25.11.2024 - 04.12.2024	<i>виконано</i>
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	05.12.2024 - 15.12.2024	<i>виконано</i>
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП	16.12.2024	<i>виконано</i>
10.	Захист роботи в ЕК	19.12.2024	

Здобувачка _____ Анна КУИМОВА
(підпис) (ім'я прізвище)

Керівник роботи _____ Ольга КОКОРЄВА
(підпис) (ім'я прізвище)

АНОТАЦІЯ

Куїмова А.О. Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах (на матеріалах ТОВ «Діадема Д»).

У кваліфікаційній роботі магістра визначено теоретико-методичні засади управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства в сучасних умовах; проведено аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Діадема Д». Удосконалено управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних умовах. Здійснено прогноз рівня конкурентоспроможності в разі впровадження запропонованого заходу, а саме, удосконалення управління системи маркетингу підприємства.

Ключові слова: підприємство, конкурентоспроможність підприємства, маркетингова стратегія, критерії конкурентоспроможності, коефіцієнт конкурентоспроможності підприємства, управління конкурентоспроможністю підприємства.

ANNOTATION

Improving the management of enterprise competitiveness in modern conditions (on the materials of LLC «Diadema D»)

In the master's qualification work, the theoretical and methodological foundations of managing the competitiveness of a tourism enterprise in modern conditions are defined; an analysis of the competitiveness of LLC "Diadema D" was conducted. The management of the enterprise's competitiveness in current conditions has been improved. A forecast of the competitiveness level was made in case the proposed measure, namely the improvement of the enterprise's marketing management system, is implemented.

Keywords: enterprise, enterprise competitiveness, marketing strategy, competitiveness criteria, enterprise competitiveness coefficient, competitiveness management of an enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	10
1.1. Сутність та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства...	10
1.2. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства.....	18
1.3. Система показників ефективності управління в підприємницькій діяльності.	26
Висновки до розділу 1.....	33
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОВ «ДІАДЕМА Д»	35
2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «Діадема Д».....	35
2.2. Оцінка конкурентоспроможності підприємства на основі матричних та графічних методів.....	43
2.3. Оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства	51
Висновки до розділу 2.....	55
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	58
3.1. Стратегічні напрямки підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства на ринку будівельних послуг в сучасних умовах.....	58
3.2. Обґрунтування заходів підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Діадема Д».....	62
3.3. Прогноз рівня конкурентоспроможності підприємства	71
Висновки до розділу 3.....	74
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	77

ВСТУП

Конкуренція, що характеризується здатністю учасників конкурентної боротьби використовувати свої переваги для забезпечення стійкості на ринку є рушійною силою будь-якої галузі економіки й будівельної зокрема. За сучасних умов одним із головних завдань діяльності суб'єктів господарювання є досягнення визначених конкурентних переваг, які є результатом постійних і ефективних управлінських зусиль менеджменту компанії. До початку повномасштабної військової агресії умови, за яких здійснювали свою діяльність українські підприємства будівельної галузі, характеризувалися високим рівнем конкуренції. Це змушувало компанії шукати нові ключові фактори успіху, джерела економії ресурсів та постійно підвищувати якість усіх будівельних процесів. У військових умовах пошук шляхів підвищення конкурентоспроможності стає ще більш важливим, оскільки збільшилися ризики та невизначеність у діяльності будівельних організацій, а економічна рецесія вимагатиме більш ретельного пошуку резервів підвищення ефективності діяльності, які сприятимуть стійкості компаній у конкурентній боротьбі. У зв'язку із цим питання управління конкурентоспроможністю для підприємств будівельної галузі є вкрай актуальною проблемою.

Конкуренція завжди була та й залишається важливою складовою економіки будь-якої держави, а отже була предметом досліджень багатьох науковців. Зокрема, загальні питання управління конкурентоспроможності розглядалися у наукових працях І. Ансофа, Г. Аселя, Васильціва Т. Г., Дж. Гібсона, Дмитрієва І.А. Кирчата І.М., Ф. Котлера, Котлика А. В., Кузьміна О.Є., Ж. Ламбена, Лупак Р. Л., А. Маршалла, Мельник О.Г., Г. Мінцберга, Мохненко А. С., Романко О.П., А. Сміта, Ж.-Ф. Самуельсона, А. Томпсона, Партута Т. О., М. Портера, Фесенко Т. В., Шершенюк О.М., Шершньової З.Є. Янкового О.В. тощо. У роботах цих авторів чітко означено поняття конкурентоспроможності, її рівні, концепції, методологія управління

конкурентними перевагами. Проте, незважаючи на значні теоретичні здобутки з питань управління конкурентоспроможністю підприємств, багато аспектів й надалі потребують подальшого дослідження. Зокрема, це стосується особливостей управління конкурентоспроможністю підприємств будівельної галузі.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження кваліфікаційної роботи є узагальнення теоретичних та методичних засад управління конкурентоспроможності підприємства, проведення аналізу його конкурентоспроможності, обґрунтування практичних рекомендацій щодо удосконалення управлінням конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах.

Відповідно до поставленої мети визначено наступні завдання:

- визначити сутність та фактори забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- дослідити методи оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- визначити систему показників ефективності управління в підприємницькій діяльності;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Діадема Д»;
- провести оцінку конкурентоспроможності підприємства на основі матричних та графічних методів;
- провести оцінку рівня конкурентоспроможності підприємства;
- розглянути стратегічні напрямки підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства на ринку будівельних послуг в сучасних умовах;
- обґрунтувати заходи підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Діадема Д»;
- здійснити прогноз рівня конкурентоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси оцінювання та удосконалення управління конкурентоспроможністю ТОВ «Діадема Д» в сучасних умовах.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та

прикладних аспектів управління конкурентоспроможністю ТОВ «Діадема Д».

Методи дослідження. Теоретико-методичну основу дослідження склали загальні та специфічні методи дослідження, а саме: логічний аналіз, системний та комплексний підходи.

Для дослідження конкурентоспроможності підприємства і шляхів її підвищення використовувалися: метод SWOT – аналіз, статистичний аналіз показників діяльності підприємства, який надав можливість проаналізувати тенденції розвитку підприємства за різними показниками, методи аналітичного групування, порівняння, графічний метод, а також пакет прикладних програм Microsoft Excel.

Аналітична інформація базується на даних статистичної звітності, зокрема, бухгалтерської звітності підприємств (Баланс, звіт про фінансові результати).

Теоретичною основою кваліфікаційної роботи магістра є праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, присвячені питанням конкурентоспроможності підприємства та, зокрема, способам управління конкурентоспроможністю та напрямам її підвищення.

Елементами наукової новизни є:

Теоретико-методичне обґрунтування засад управління конкурентоспроможністю підприємства та розробка практичних рекомендацій з її підвищення для підприємства.

Інформаційна база роботи. Статистичну і інформаційну основу дослідження складають закони України, періодичні та монографічні видання вітчизняних та зарубіжних авторів, дані статистичних щорічників, дані звітності підприємства.

Практична значущість полягає у тому, що основні положення, висновки і пропозиції, які містяться у кваліфікаційній роботі мають науково-прикладне значення та дозволяють виділити стратегічні пріоритети розвитку та управління конкурентоспроможністю ТОВ «Діадема Д» в сучасних умовах.

Апробація результатів роботи: опубліковано 2 тези в збірниках:

1. *Кокорєва О.В., Куїмова А.О.* Особливості управління підприємствами в умовах війни та економічної рецесії // Сучасні стратегії сталого розвитку держави та суспільства: наукові горизонти та перспективи: збірник матеріалів І-ї Науково-практичної конференції з міжнародною участю / за наук. ред. проф. О. В. Чепелюк, В. Д. Філіппової, В. М. Демченка. Хмельницький: ХНТУ, 2024. – 72-74 С. URL: <http://surl.li/rdsgb>

2. *Кокорєва О.В., Куїмова А.О.* Ризики та виклики інтеграції для конкурентоспроможності будівельних підприємств // Міжгалузеві бізнес-інтеграції у сфері виробництва товарів і послуг: матеріали ІІ Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених (05 грудня 2024 р., м. Хмельницький, м. Херсон) / за ред. Р.М. Набоки. – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С. 2024р. (в редакції до друку).

Структура й обсяг роботи. Основний текст дипломної роботи викладений на 81 сторінках складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел із 40 найменувань на 5 сторінках. Робота містить 5 рисунків і 20 таблиць.